

Verminderen van agressie bij intramurale forensisch psychiatrisch patiënten met Virtual Reality Aggression Prevention Training - Intellectual Disability (VRAPT-ID)

Gepubliceerd: 31-08-2022 Laatste bijgewerkt: 06-04-2024

Het hoofddoel van deze studie is om te onderzoeken of Virtual Reality Aggression Training - Intellectual Disability (VRAPT-ID) effectief is in het verminderen van agressief gedrag bij intramurale forensisch psychiatrische patiënten, met name die met...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aanpak	Persoonlijkheds- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON51394

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Verminderen agressie bij forensische patiënten met VRAPT-ID

Aandoening

- Persoonlijkheds- en gedragsstoornissen

Synoniemen aanpak

Agressieregulatie stoornis - Agressie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit van Tilburg

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Aggressie, Forensisch, Licht verstandelijke beperking, Virtual Reality

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaat is agressie, bestaande uit rapportage van het personeel en objectieve gegevens (aantal agressie-incidenten en dwangmaatregelen vanwege agressie). Het personeel wordt gevraagd om wekelijks voor elke patiënt de Social Disfunction and Aggression Scale (SDAS; Wistedt et al., 1990) te scoren. Deze schaal meet waargenomen agressief gedrag op de afdeling. Daarnaast scoort het personeel twee keer per dag een patiënt groen, oranje of rood volgens Early Recognition Method (Fluttert et al., 2010). Dit is al onderdeel van hun vaste werkzaamheden.

Secundaire uitkomstmaten

Secundaire uitkomstmaten: individuele veranderingen van de patiënt in stress en zelfregulatie in de tijd en motivatie/therapietrouw zijn. Stress wordt in fase B voor, tijdens en na elke VRAPT-ID-sessie op twee manieren gemeten. De eerste manier is door zelfrapportage te gebruiken om stress te beoordelen op een Outcome Rating Scale (ORS; Miller et al., 2003), die ook deel uitmaakt van het VRAPT-ID-protocol. Ten tweede wordt stress gemeten met de Empatica 4 (Schuurmans et al., 2020), een polsband dat verschillende biomarkers meet. Deze studie zal huidgeleiding en het hartritme gebruiken om stress te meten.

Zelfregulatie wordt gemeten met een specifieke VR-sessie die onderdeel is van Social Worlds 4.0 genaamd 'VR catwalk'. Tijdens deze VR-sessie wordt de patiënt geconfronteerd met verschillende sociale situaties. Motivatie/therapietrouw zijn wordt gemeten aan de hand van het aantal uitvallers en door middel van de Session Rating Scale (SRS) na elke sessie en een kwalitatieve vragenlijst aan het einde van de training bij tijdens de follow-up.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Patiënten met een (lichte) verstandelijke beperking (LVB) zijn in een forensische setting oververtegenwoordigd. Dit is te verklaren doordat mensen met LVB meer risicofactoren hebben voor risicovol gedrag en psychiatrische stoornissen dan mensen zonder LVB. Criminogene risicofactoren zijn bijvoorbeeld verhoogde impulsiviteit, beperkte copingvaardigheden en problemen met metalliseren. Patiënten met LVB hebben moeite met het verwerken van verbale informatie en generaliseren, waardoor patiënten met LVB in forensisch psychiatrische centra minder goed reageren op huidige behandelingen die agressie verminderen. Huidige psychotherapieën voor het verminderen van agressie bij forensische patiënten met LVB zijn meestal niet effectief omdat ze zijn aangepast aan hun beperkte cognitieve vaardigheden, specifieke behoeften, leerstijl en IQ. Bovendien verzetten patiënten in een FPC zich vaak tegen therapie en zijn ze minder gemotiveerd vanwege het gedwongen TBS kader, waardoor ze minder responsief zijn voor therapie met een groter risico op drop-out en no-show.

Doel van het onderzoek

Het hoofddoel van deze studie is om te onderzoeken of Virtual Reality Aggression Training - Intellectual Disability (VRAPT-ID) effectief is in het verminderen van agressief gedrag bij intramurale forensisch psychiatrische patiënten, met name die met LVB. Het tweede doel is om te onderzoeken of VRAPT-ID bijdraagt aan 'therapy compliance' (therapietrouw zijn) bij forensisch psychiatrische patiënten in vergelijking met andere therapieën.

Onderzoeksopzet

Het is een protocolstudie om zowel het effect van de interventie als de

motivatie/ therapietrouw zijn te onderzoeken. Het is een single case experimenteel ontwerp (SCED), met een multiple baseline design (MBD). Het is een 'non-concurrent multiple baseline design across patients', waarbij 12 patiënten willekeurig worden toegewezen aan vijf verschillende baseline lengtes. Er zijn drie fasen: baseline fase (A) - experimentele fase (B) - follow-up fase.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Alle patiënten in deze studie zullen agressie training krijgen, namelijk de interventie Virtual Reality Agression Prevention Training - Intellectual Disability (VRAPT-ID). De duur van de behandeling is 12 weken met een tweewekelijkse VRAPT-ID-sessie. De patiënten zullen worden gevolgd na vier en na 12 weken na beëindiging van de interventie.

Inschatting van belasting en risico

Patiënten wordt gevraagd deel te nemen aan de 'VR catwalk'-interventie helemaal aan het begin van de interventie en tijdens de follow-up na vier en twaalf weken na het beëindigen van de interventie. Daarnaast wordt patiënten gevraagd om de Empatica 4 polsband te dragen tijdens de VRAPT-ID-sessies om de biomarkers (huidgeleiding en hartritme) te meten.

Patiënten doen tweewekelijks mee aan een VRAPT-ID sessie die in totaal uit 24 sessies bestaat, met een maximale sessieduur van 60 minuten over een periode van twaalf weken. VRAPT-ID behandeling is nog geen onderdeel van de behandeling van agressief gedrag in een FPC. Deze behandeling wordt geïndiceerd naast het reguliere behandelprogramma. Het belangrijkste doel van VRAPT-ID is om patiënten beter in staat te stellen om te gaan met (aanstaande) escalerende (sociale) situaties. We verwachten dat patiënten baat hebben bij de training. VRAPT-ID biedt patiënten handvatten die bedoeld zijn om hun zelfregulatie in escalerende situaties te verbeteren. We verwachten dat VRAPT-ID agressief gedrag en stress bij patiënten zal verminderen en hun zelfregulatie zal verbeteren. Op deze manier kan het doel van opname in een FPC (TBS kliniek) worden bereikt, namelijk het terugdringen van toekomstige recidive in gewelddadig gedrag. Daarnaast verwachten we dat VR-behandeling de motivatie en het therapietrouw zijn verbetert. Lage behandelmotivatie en uitval van behandeling komen veel voor in forensische settings (Dixon et al., 2016; Brunner et al., 2019). In een recent onderzoek naar VR-behandeling bij forensische intramurale patiënten, meldden patiënten dat ze het leuk vinden om met VR te werken en ernaar uitkijken om meer VR-behandeling te ondergaan (Klein Tunte, 2020). Bovendien kan VR worden gezien als een vorm van "gamification", een groeiend fenomeen in het onderwijs om de motivatie bij het leren te vergroten (Caponetto et al., 2014). Daarom verwachten we dat VR het aantal drop-outs en no-shows zal verminderen. VR is een veilige en gecontroleerde manier om forensische patiënten bloot te stellen aan sociale prikkels (Klein Tunte, 2020). Er is een kleine kans dat patiënten een voorbijgaande *cyberziekte* (zoals zweten en duizeligheid) ervaren tijdens de

VR-training, maar er zijn geen grote bijwerkingen van VR bekend (La Viola, 2000) en ook niet gedocumenteerd in eerdere onderzoeken. Daarom worden er geen grote bijwerkingen van VRAPT-ID verwacht.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit van Tilburg

Warandelaan 2
Tilburg 5037AB
NL

Wetenschappelijk

Universiteit van Tilburg

Warandelaan 2
Tilburg 5037AB
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- forensisch psychiatrische patiënten verblijvend bij Forensisch Psychiatrisch Centrum De Kijvelanden binnen het kader van TBS met dwangverpleging;

- 18 jaar en ouder;
- IQ tussen de 50 en 85;
- gediagnosticeerd met een licht verstandelijke beperking, volgens code 317 van de DSM-5;
- veroordeeld tot TBS voor gewelddadig delict;
- geïndiceerd voor agressie regulatie training door het Hoofd Behandeling van de afdeling.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- lijdend aan een actieve psychotische episode;
- volgt op dit moment agressie regulatie therapie (Grip op Agressie/ Schematherapie).

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Anders
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	09-10-2022
Aantal proefpersonen:	12
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	31-08-2022

Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METC Brabant (Tilburg)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL81300.028.22